

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha, soudkyně JUDr. Jitky Hroudové a soudce Mgr. Marka Zímy v právní věci

žalobkyně: **PharmDr. A. B.**, narozené X
bytem X

zastoupené Boženou Rochfalušiovou, advokátkou
se sídlem v Praze 1, Revoluční 764/14, 110 00 Praha 1

proti
žalované:

České lékárnické komoře
se sídlem Rozárčina 1422/9, Praha 4
zastoupené Mgr. Jiřím Švejnohou, advokátem
se sídlem Korunní 2569/108a, 101 00 Praha 10

o žalobě proti rozhodnutí Čestné rady České lékárnické komory ze dne 23. 3. 2021,
sp. zn. 859/ČR/2021

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou, podanou u Městského soudu v Praze, domáhá přezkoumání a zrušení rozhodnutí Čestné rady České lékárnické komory ze dne 23. 3. 2021, č. j.

pokračování

859/ČR/2021, kterým bylo rozhodnuto tak, že žalobkyně je vina tím, že jako vedoucí lékárník v lékárně Dr. Max LÉKÁRNA HOLDING, a. s., IČO: 28511298, se sídlem Nové sady 996/25, Staré Brno, 602 00 Brno, jako poskytovatel zdravotních služeb připustila výkon povolání lékárníka Mgr. V. B. (dále jen „zaměstnankyně“) přinejmenším od 1. 6. 2020 do 21. 7. 2020 v předmětné lékárně, aniž by tato osoba byla členem České lékárnické komory (dále jen „ČLnK“). Tím se žalobkyně podle ustanovení § 1 odst. 2 Disciplinárního řádu České lékárnické komory dopustila disciplinárního deliktu spočívajícího v závažném porušení povinností člena komory uvedených zejména v ustanovení § 9 odst. 2 písm. a) zákona č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře, v platném znění (dále jen „zákon o komorách“), v ustanovení § 7 odst. 1 písm. a) Organizačního řádu České lékárnické komory a v bodě 12) Etického kodexu České lékárnické komory, a bylo jí proto uloženo podle ustanovení § 18 odst. 3 písm. a) zákona o komorách, a ustanovení § 16 odst. 3 písm. a) Organizačního řádu České lékárnické komory disciplinární opatření formou pokuty ve výši 6 000 Kč.

II. Žalobní body

2. Žalobkyni je kladeno za vinu, že nezajistila, aby absolvent vysokoškolského studia v oboru farmacie, který vykonává své povolání v dané lékárně, byl členem ČLnK podle ustanovení § 3 odst. 3 zákona o komorách.
3. Podle žalobkyně jsou povinnosti vedoucího lékárníka konkrétněji vymezeny jen v ustanovení § 79 odst. 6 zákona o léčivech (dále jen „zákon o léčivech“), nikoliv i v zákoně o komorách. Z předmětného ustanovení plyne, že vedoucí lékárník je odpovědný jen za to, že zacházení s léčivem v lékárně odpovídá zákonu o léčivech. Podle § 79 odst. 5 zákona o léčivech platí, že s léčivem smí v lékárnách zacházet farmaceut nebo farmaceutický asistent, který má k tomu odborné předpoklady podle zvláštních právních předpisů. Podle § 10 zákona č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, se odborná způsobilost farmaceuta získává absolvováním příslušného studia. Po získání příslušné odborné způsobilosti může tak farmaceut samostatně vykonávat činnosti, které jsou poskytováním lékařské péče podle zákona o zdravotních službách, s výjimkou činností, k jejichž samostatnému výkonu je podmínkou získání specializované způsobilosti podle § 11. Vzhledem k tomu, že odborná způsobilost farmaceuta dle zákona o léčivech není vázána na zápis osoby do ČLnK, nelze klást žalobkyni za vinu, že nezajistila řádné zacházení s léčivem v lékárně dle zákona o léčivech, neboť požadavek na zápis farmaceuta do komory plyne ze zákona o komorách, nikoliv ze zákona o léčivech.
4. Z ustanovení § 79 odst. 6 zákona o léčivech žalobkyni jako vedoucí lékárnici neplyne žádná konkrétní povinnost bránit, či nepřipustit výkon povolání lékárníka osobě, která nebyla v danou chvíli členem komory. Žalobkyně jako vedoucí lékárnice není osobou shodnou s osobou zaměstnavatele, tudíž ani neuzavírala se zaměstnankyní předmětnou pracovní smlouvu ve znění dodatku, tak jí ani nemůže propustit.
5. Odpovědnost vedoucího lékárníka dle zákona o léčivech, ale ani dle zákona o komorách, není odpovědností objektivní. Provedené dokazování ale ani jen tvrzení žalované však neprokázaly žádné konkrétní skutečnosti, z nichž by bylo možné poukázat a dovodit zavinění žalobkyně, a to alespoň ve formě nevědomé nedbalosti.
6. Konečně je žalobkyně přesvědčena o tom, že povinnost zajistit, aby absolvent vysokoškolského studia v oboru farmacie, který vykonává své povolání v dané lékárně,

pokračování

byl členem ČLnK jí neplyne, ani jen z povahy jejího členství v ČLnK. Z ustanovení § 9 odst. 2 písm. a) zákona o komorách je totiž zřejmé, že tato povinnost se vztahuje k vlastnímu osobnímu výkonu povolání.

7. Žalobkyně dále namítá, že skutek, který je jí kladen za vinu, se vůbec nestal. Žalovaná ke zjištění skutečného stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti, provedla jako důkazy jen přihlášku zaměstnankyně k členství do ČLnK a dále pracovně-právní dokumentaci vztahující se ke vzniku pracovního poměru, a to pracovní smlouvu a její dodatek.
8. Žádné další důkazy žalovanou provedeny nebyly, ačkoliv žalobkyně na svou obranu uvedla, že zaměstnankyně pracovala od 1. 6. 2020 do 21. 7. 2020 toliko na pozici administrativního pracovníka, kdy jí nebylo umožněno nikterak fakticky vykonávat pozici lékárníka asistenta. Tato skutečnost, kdy zaměstnankyně nastoupila fakticky i právně od 1. 6. 2020 na pozici administrativního pracovníka, byla způsobena tím, že jako cizinka nestihla z důvodu pandemických restrikcí vyřídít do data plánovaného nástupu veškeré podklady nutné k uznání její profesní způsobilosti lékárníka v České republice. Při výkonu práce administrativního pracovníka byli vždy na lékárně přítomni žalobkyně, anebo žalobkyní pověřen farmaceut v souladu s ustanovením § 79 odst. 6 zákona o léčivech, kteří by nedovolili zaměstnankyni manipulovat s léky, obzvláště je expedovat.
9. Žalované je totiž nutně známo, že každý lékárník, aby mohl expedovat lék, musí mít kvalifikovaný osobní certifikát a současně dále i přístupové údaje od Státního ústavu pro kontrolu léčiv a připojení k centrálnímu úložišti elektronických receptů, za jejichž pomoci se do centrálního úložiště eRecept přihlašuje. Neexistence jediného požadavku na vytvoření záznamu o výdeji prostřednictvím informačního systému eRecept, tak zcela jednoznačně a věrohodně prokazuje negativní skutečnost, a sice, že zaměstnankyně v inkriminované době nevykonávala funkci lékárníka, ale toliko administrativního pracovníka.
10. Žalovaná je povinna objasňovat se stejnou pečlivostí okolnosti svědčící proti disciplinárně obviněné i okolnosti svědčící v její prospěch a provádět v obou směrech důkazy nevyčkávací návrhu stran. Žalovaná na uvedené rezignovala, čímž byly zjevně porušeny práva žalobkyně v proběhlém disciplinárním řízení, mj. pak právo na spravedlivý proces.
11. K prokázání negativní skutečnosti, že zaměstnankyně v době od 1. 6. 2020 do 21. 7. 2020 neexpedovala jediný lék, ani na předpis, ale ani na volný prodej, žalobkyně navrhla čestné prohlášení případně výslech zaměstnankyně, čestné prohlášení případně výslech odborného zástupce, anebo čestné prohlášení případně výslech pověřeného farmaceuta, a dále výpis z Centrálního úložiště elektronických receptů.
12. Ostatně, této skutečnosti podle názoru žalobkyně zcela jasně koresponduje i žalovanou k důkazu provedená pracovně - právní dokumentace, když z článku I. odst. 1 pracovní smlouvy uzavřené dne 19. 5. 2020 jednoznačně plyne, že v rozhodném období od 1. 6. 2020 – 21. 7. 2020 vykonávala zaměstnankyně toliko práci administrativního pracovníka a až dodatkem k pracovní smlouvě ze dne 31. 7. 2020 započala s účinností od 1. 8. 2020 vykonávat práci lékárníka, a tedy i expedici léků.
13. I přestože žalobkyně není stranou pracovně-právní dokumentace se zaměstnankyní, dotazem na společnost ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING, a. s., zjistila, že označení práce „Administrativní pracovník – LA“ má v pracovní smlouvě indikovat dočasnost této pozice, kdy zaměstnanec až do doby přijetí za člena ČLnK a do doby nutného zaškolení vykonává

pokračování

práci administrativního pracovníka, která se posléze dodatkem k pracovní smlouvě transformuje na práci lékárníka. Zaměstnavatel ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING, a. s., zaměstnává více než čtyři tisíce zaměstnanců, z toho přirozeně i zaměstnance původem z jiných členských států EU. Proto není ojedinělou praxí, že nastupující cizinec nestihne z důvodu prodlení při vyřizování uznávání způsobilosti zdravotnického pracovníka doložit veškeré podklady, přičemž už jeho proces relokace do České republiky probíhá nebo proběhnul. Je proto pro zaměstnavatele žádoucí tyto případy odlišit právě uvedením zvláštního druhu práce, kdy v mezidobí od nástupu do dokončení formálních procesů je tak možno tento čas využít mimo jiné na školení zaměstnance s vnitřními předpisy a chodem lékárny.

14. Pokud měla žalovaná jakékoliv pochybnosti o pravosti předložené pracovní smlouvy z důvodu její nesrozumitelnosti mohla se kdykoliv obrátit na žalobkyni. Žalovaná však žádný takový prostor žalobkyni pro odstranění zřejmých nesprávností a pochybností neposkytla, a namísto toho hodnotila veškeré provedené důkazy optikou presumpce viny.
15. Žalovaná v rámci odůvodnění svého rozhodnutí dále žalobkyni obecně vyčítá, že nepodnikla žádné kroky k tomu, aby zamezila zaměstnankyni do doby splnění povinnosti registrace do ČLnK vykonávat činnosti lékárníka. Toto tvrzení není pravdivé, v předmětné lékárně byl vždy přítomen zkušený lékárník, který by nedovolil zaměstnankyni manipulovat s léky, obzvláště je expedovat. Žalovaná postupovala v rozporu se zásadou materiální pravdy a se zásadou oficiality, které jsou zakotveny v ustanovení § 2 odst. 4 disciplinárního řádu účinného od 1. 12. 2015, když i sama uvádí, že o vině žalobkyně rozhodla, nikoliv protože nepochybně prokázala vinu žalobkyně, ale protože žalobkyně se sama dostatečně nebránila, když žalobkyně sama neprokázala žalované, že učinila vše, co bylo v jejich silách, aby zamezila zaměstnankyni, do doby splnění povinnosti registraci do ČLnK, vykonávat činnosti lékárníka.
16. Ostatně, ani registrační formulář k přijetí za člena ČLnK nenapomáhá vyvarování se případných chyb a omylů ze strany žadatelů o členství. Žadatel o členství je totiž v rámci přihlášky požádán, aby vyplnil políčko „*Pracovní poměr v lékárně od (dd.mm.rrrr)*“ a dále aby si vybral z nabízených možností v rámci „*Pracovního zařazení*“, přičemž nabízené možnosti jsou: neuvedeno, provozovatel, vedoucí lékárník, lékárník asistent, nezařazen, vedoucí oddělení, provozovatel asistent, provozovatel odborný zástupce, odborný zástupce. Žadatelé o členství tak současně přirozeně z nabízeného pracovního zařazení vybírají kýženou budoucí práci lékárníka, ačkoliv nejsou schopni uvést datum nástupu do této funkce, neboť ke dni vyplňování registračního formuláře toto datum neznají, neboť vznikne nejdříve až registrací u žalované.
17. Proti tomuto rozhodnutí žalované podala odborná zástupkyně, PharmDr. P. Č. taktéž žalobu ke zdejšímu soudu. Z postupu žalobkyně, která za stejný skutek uznala vinou a potrestala jak odborného zástupce, tak vedoucího lékárníka, coby spolupachatelé, je tak patrné, že vůbec nerozlišuje profesní povinnosti odborného zástupce a vedoucího lékárníka dle příslušných speciálních předpisů a s tím související jejich rozdílnou odpovědnost a vlastně i jejich rozdílné postavení.
18. Žalobkyně je přesvědčena, že ustanovení § 3 odst. 1 písm. c) licenčního řádu a ustanovení § 20 disciplinárního řádu, nemají zákonný podklad, jelikož nad rámec zákona stanoví *de facto* další sankci za spáchání disciplinárního provinění. Tato sankce spočívající ve ztrátě způsobilosti vykonávat soukromou lékárenskou praxi a dále funkci vedoucího lékárníka

pokračování

po dobu dvou let totiž automaticky dopadá na každého, komu je uložena pokuta za závažný disciplinární delikt, ledaže čestná rada žalované rozhodne o výjimce.

19. Úprava profesní bezúhonnosti v předpisech žalované je v rozporu s článkem 26 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, dle kterého jen zákon může stanovit podmínky a omezení pro výkon určitých povolání nebo činností, přičemž zmocnění k takové úpravě nelze nalézt v ustanovení § 2 odst. 2 písm. c) zákona o komorách, jak vymezil Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 12. 5. 2005, č.j. 2As 9/2005 – 84 (dostupném, stejně jako všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, též na www.nssoud.cz. – poznámka soudu).
20. Žalovaná totiž vytvořila ve svých předpisech konstrukci nutící obviněné se k disciplinárnímu provinění přiznat, chtějí-li se vyhnout další automatické sankci spočívající v nezpůsobilosti vykonávat svou praxi po dobu dvou let, což je v rozporu se zásadou zákazu sebeobviňování a práva na spravedlivý proces.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

21. Žalovaná uvedla, že právní důvod provedení disciplinárního řízení s žalobkyní, objasnění skutkového stavu a důvodů pro udělení výše uvedeného disciplinárního opatření již přednesla v odůvodnění k rozhodnutí, které je napadeno žalobou.
22. Vedoucí lékárník je v lékárně ústřední osobou zodpovídající za dodržování právních a stavovských předpisů všemi lékárníky. Žalovaná je přesvědčena, že do této způsobilosti spadají nejen povinnosti ve smyslu zákona o odborné způsobilosti, ale i povinnost takové osoby být členem ČLnK podle zákona o komorách. Podle ustanovení § 40a zákona o zdravotnických povoláních je zakázán výkon činnosti farmaceuta osobám nezapsaným v ČLnK. ČLnK je primárním orgánem veřejné správy, který kontroluje, zda činnost lékáren probíhá *lege artis*. Tuto kontrolu může efektivně a kvalitně vykonávat pouze u osob, které jsou u ní registrované jako členové.
23. Žalobkyně uvádí, že vedoucí lékárník ani nedisponuje dostatečnými nástroji pro provádění takové kontroly. Výkon funkce vedoucího lékárníka samozřejmě předpokládá určitou míru součinnosti a komunikace mezi provozovatelem a vedoucím lékárníkem. V tomto konkrétním případě zjevně žalobkyně jako vedoucí lékárník měla přístup ke všem dokumentům nezbytným pro provádění patřičné kontroly, jak vyplývá z jejího vyjádření k disciplinárnímu obvinění, v němž dopodrobna popisuje a dokládá detailní specifiky pracovního poměru zaměstnankyně k provozovateli předmětné lékárny.
24. Žalobkyně dále argumentuje, že v jejím případě nemohlo dojít ve vztahu k posuzovanému jednání k zavinění. Žalovaná je naopak přesvědčena, že v posuzovaném případě lze hovořit přinejmenším o nevědomé nedbalosti, kdy navrhovatelka mohla a měla vědět, že zaměstnankyně nebyla v rozhodném období členem ČLnK, což vyplývá právě z její funkce vedoucího lékárníka, jehož povinností je dohlížet mj. právě na to, zda všechny osoby, které v jím vedené lékárně nakládají s léčivy, jsou členy ČLnK.
25. Žalobkyně v další části žaloby argumentuje, že se posuzovaný skutek nestal. Žalovaná připouští, že přihláška ke členství v ČLnK podaná zaměstnankyní, v níž uvádí počátek výkonu práce v předmětné lékárně s pracovním zařazením na pozici lékárník asistent byla primárním důkazem svědčícím v neprospěch žalobkyně. Nemůže ovšem přisvědčit tvrzení žalobkyně, že neprovedla důkazy svědčící ve prospěch žalobkyně, zejména důkaz

pokračování

pracovněprávní smlouvou. ČLnK, respektive žalovaná, tyto důkazy provedla, ovšem tvrzením, jež z těchto důkazních prostředků dovozuje žalobkyně, žalovaná neuvěřila.

26. Žalobkyně dále namítá, že žalovaná nevyužila všech možností zjištění skutkového stavu, mj. nevyslechla zaměstnankyni, odborného zástupce provozovatele předmětné lékárny či další osoby podílející se na provozu předmětné lékárny. Žalovaná si nevyžádala od žalobkyně úplné znění pracovní smlouvy a vycházela z takového dokumentu, který jí ČLnK zaslala. Žalovaná je však přesvědčena, že zásada materiální pravdy nesnímá ze žalobkyně odpovědnost za důkazní prostředky, které předkládá.
27. Žalobkyně dále tvrdí, že pokud by zaměstnankyně vydávala léčiva, musela by mít přístupové údaje k centrálnímu úložišti elektronických receptů. Z absence tohoto oprávnění pak dovozuje, že dotyčná nemohla vydávat v předmětné lékárně léčiva a tedy nemohla vykonávat práci odpovídající pracovnímu zařazení lékárníka. Vydávání léčiv je pouze jedním z pracovních činností v rámci lékárny, pro kterou je nutné mít kvalifikaci lékárníka, přičemž zaměstnankyně mohla fyzicky vydávat léčiva z uživatelského účtu jiné osoby, která v předmětné lékárně pracovala na pozici lékárníka.
28. Zcela nedůvěryhodně pak působí v žalobě obsažené tvrzení, že zkratka „LA“ v názvu pracovní pozice v terminologii předmětného provozovatele označuje dočasnost pozice, k níž je tato zkratka připojena. Je notorií mezi lékárníky, že označení „LA“ v pracovněprávních dokumentech, ale i kdekoli jinde, označuje pozici „lékárník asistent“ a z vyjádření žalobkyně není patrné, co jiného by měla tato zkratka označovat.
29. Závěrem žalobkyně namítá nezákonnost resp. protiústavnost ustanovení § 20 Disciplinárního řádu ČLnK a ust. § 3 odst. 1 písm. c) Licenčního řádu, přičemž důvod této nezákonnosti spatřuje v tom, že tato ustanovení vytváří bez zákonného podkladu další sankci za spáchání disciplinárního provinění v podobě dvouleté ztráty způsobilosti k vykonávání těch lékárnických pozic, u nichž Licenční řád ČLnK vyžaduje bezúhonnost. Tato ustanovení se dle žalobkyně dostávají do kolize s článkem 26 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, dle kterého jen zákon může stanovit podmínky a omezení pro výkon určitých povolání nebo činností, přičemž odkazuje na judikát Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 12. 5. 2005 č. j. 2As 9/2005 - 84.
30. Žalovaná je přesvědčena, že napadená ustanovení jejích stavovských předpisů jsou v souladu s právním řádem a ústavním pořádkem a že citovaný rozsudek NSS nelze k její věci vztáhnout způsobem, jakým to činí žalobkyně
31. ČLnK je zákonem zřízena primárně proto, aby kontrolovala odbornost výkonu lékárnického povolání svými členy a jeho soulad s právními předpisy ve smyslu ustanovení 2 odst. 1 písm. a) zákona o komorách a dále, aby zaručovala, že její členové mají dostatečnou odbornost a naplňují podmínky k výkonu lékárnického povolání ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 písm. b) zákona o komorách. K naplňování těchto svých hlavních funkcí ji zákon svěřuje mj. pravomoc stanovovat podmínky k výkonu soukromé praxe svých členů a k výkonu funkce odborných zástupců podle zvláštního předpisů podle ustanovení § 2 odst. 2 písm. c) zákona o komorách. Podle názoru NSS je přípustné, aby ČLnK stanovovala podmínky i k výkonu vedoucích lékárníků, viz rozhodnutí NSS sp. zn. 4 As 57/2020, bod 54 odůvodnění: „Podle výslovného znění § 2 odst. 2 písm. c) a d) zákona o profesních komorách nejsou komory oprávněny ani k vydávání osvědčení o splnění podmínek pro výkon funkce vedoucího lékárníka, který je odpovědný za zákonné zacházení s léčivy v lékárně. Tato funkce a její náplň jsou však v § 79 odst. 6 zákona o léčivech zakotveny,

pokračování

takže pokud zákonodárce neurčil orgán veřejné moci, který by vydával osvědčení o splnění podmínek pro její vykonávání, lze vycházet z toho, že tak má učinit Česká lékárnická komora na základě analogické aplikace § 2 odst. 2 písm. c) a d) zákona o profesních komorách, neboť takovou pravomoc má svěřenu ve vztahu k odborným zástupcům, kteří rovněž plní řídicí úlohu v lékárně, byť jiným způsobem. Jedná se totiž o případ přípustného dotváření práva formou uzavření tzv. technické mezery v zákoně (srov. Melzer, F., Metodologie nalézání práva, Úvod do právní argumentace, 2. vydání, C. H. Beck Praha 2011, str. 224 a násl.).“

32. Náplní funkce vedoucího lékárníka je primárně dohlížet na dodržování právních a stavovských předpisů v souvislosti s provozem lékárny, za níž vedoucí lékárník odpovídá. Jde tedy o mimořádně odpovědnou funkci a je tedy zcela v mezích citovaného ustanovení, že pro výkon této funkce, resp. pro získání osvědčení, je nezbytná bezúhonnost, která ve smyslu ustanovení § 3 odst. 1 písm. d) Licenčního řádu znamená, že lékárník nebyl v předešlých dvou letech disciplinárně trestán pro závažné porušení svých povinností.
33. Pokud pak žalobkyně namítá, že § 20 disciplinárního řádu zavádí jakýsi systém vynuceného doznání, právě pod sankcí ztráty bezúhonnosti, lze jen odkázat na analogickou úpravu např. v rámci trestního řízení, které dlouhodobě a zřejmě tedy ústavně konformně operuje s tzv. odklony jakými je např. podmíněčné zastavení trestního stíhání či dohodu o vině a trestu.

IV. Obsah správního spisu

34. Z obsahu spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným správním orgánem, byly zjištěny následující, pro rozhodnutí ve věci samé podstatné skutečnosti:
35. Z evidence ČLnK bylo zjištěno, že žádost zaměstnankyně o přijetí za člena ČLnK byla podána dne 22. 7. 2020, registrační poplatek ČLnK byl uhrazen dne 22. 7. 2020, přičemž v žádosti je uvedeno, že její pracovní poměr s pracovním zařazením „lékárník asistent“ v předmětné lékárně vznikl dne 1. 6. 2020. Z členské evidence ČLnK bylo zjištěno, že zaměstnankyně se stala členem ČLnK až dne 22. 7. 2020.
36. Z evidence ČLnK bylo zjištěno, že žalobkyně vykonávala v uvedeném období funkci lékárníka v předmětné lékárně a byla držitelem osvědčení k výkonu této funkce č. 440/2019.
37. Ve svém písemném vyjádření ze dne 15. 3. 2021 žalobkyně mimo jiné uvedla, že zaměstnankyně při vyplňování online přihlášky do ČLnK omylem uvedla datum vzniklého pracovního poměru lékárníka asistenta k datu 1. 6. 2020, přičemž tento pracovní poměr vznikl až dne 1. 8. 2020. Zaměstnankyně do zaměstnání v předmětné lékárně nastoupila dne 1. 6. 2020, ale na pozici administrativního pracovníka, čemuž odpovídá i pracovní smlouva podepsaná dne 19. 5. 2020. Zaměstnankyně po dobu dvou měsíců zpracovávala přijaté poukázky, kompletovala faktury dodavatelů, řešila reklamace a vykonávala jen práci spojenou s administrativní činností. Kromě administrativních činností se v lékárně i adaptovala a to vždy pod dozorem zkušeného lékárníka. Dne 30. 6. 2020 Ministerstvo zdravotnictví zaměstnankyni vydalo rozhodnutí o uznání odborné kvalifikace a o uznání odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání farmaceuta v ČR. Následně si zaměstnankyně podala žádost o členství do ČLnK, která byla potvrzená dne 22. 7. 2020 a pak následovaly kroky k získání certifikátu SÚKL. Po těchto krocích jí byl vypracován dodatek k pracovní smlouvě. Žalobkyně na závěr uvedla, že čestně prohlašuje,

pokračování

že se nedopustila žádné chyby odborně vést lékárnu a že zaměstnankyně od 1. 6. 2020 do 21. 7. 2020 nevykonávala pracovní činnost jako lékárník.

38. Žalobkyně dále doložila dokument nazvaný Pracovní smlouva, dle jeho znění byla zaměstnankyně přijata na pozici „*administrativní pracovník - LA*“, jako den nástupu je uveden den 1. 6. 2020. Z dodatku k pracovní smlouvě ze dne 31. 7. 2020 vyplývá, že s účinností od dne 1. 8. 2020 se mění pracovní pozice zaměstnankyně z pozice „*administrativní pracovník - LA*“ na pozici „*lékárník/lékárnice asistent/ka*“.
39. Žalovaná vydala dne 23. 3. 2021, č. j. 859/ČR/2021 rozhodnutí, kterým bylo rozhodnuto, že je žalobkyně vina, že jako vedoucí lékárník v lékárně Dr. Max LÉKÁRNA HOLDING, jako poskytovatele zdravotních služeb, připustila výkon povolání lékárníka Mgr. V. B., přinejmenším od 1. 6. 2020 do 21. 7. 2020 v předmětné lékárně, aniž by tato osoba byla členem ČLnK. Tím se podle § 1 odst. 2 Disciplinárního řádu ČLnK dopustila disciplinárního deliktu spočívajícího v závažném porušení povinností člena komory uvedených zejména v § 9 odst. 2 písm. a) zákona o komorách, v § 7 odst. 1 písm. a) Organizačního řádu ČLnK a v bodě 12) Etického kodexu ČLnK, a bylo jí proto uloženo podle § 18 odst. 3 písm. a) zákona o komorách, a § 16 odst. 3 písm. a) Organizačního řádu ČLnK disciplinární opatření formou pokuty ve výši 6 000 Kč.
40. Žalobkyně následně dne 28. 7. 2021 podala žalobu k Městskému soudu v Praze.

V. Posouzení věci soudem

41. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení před žalovaným správním orgánem z hlediska žalobních námitek uplatněných v podané žalobě a při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí (ustanovení § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s. ř. s.“). Vzhledem k tomu, že žalobkyně výslovně uvedla, že souhlasí s rozhodnutím věci bez nařízení jednání, postupoval soud podle § 51 odst. 1 s. ř. s. a o podané žalobě rozhodl, aniž ústní jednání nařizoval (souhlas žalovaného s rozhodnutím bez jednání byl v souladu s § 51 odst. 1 větou druhou s. ř. s. presumován). Soud posoudil věc takto:
42. Žaloba není důvodná.
43. Jádrem sporu je, zda se žalobkyně dopustila disciplinárního deliktu tím, že připustila výkon povolání lékárník asistent zaměstnankyní v době od 1. 6. 2020 do 21. 7. 2020 v předmětné lékárně, aniž by zaměstnankyně byla členem ČLnK.

VI. Právní rámec

44. Podle § 2 odst. 1 písm. a) zákona o komorách „*Komory dbají, aby členové komor vykonávali své povolání odborně, v souladu s jeho etikou a způsobem stanoveným zákony a řády komor*“.
45. Podle § 2 odst. 2 písm. c) zákona o komorách „*Komory jsou oprávněny stanovovat podmínky k výkonu soukromé praxe svých členů a k výkonu funkce odborných zástupců podle zvláštního předpisu a vedoucích lékařů a primářů u poskytovatelů zdravotních služeb*“.
46. Podle § 2 odst. 2 písm. d) zákona o komorách „*Komory jsou oprávněny vydávat osvědčení o splnění podmínek podle písmena c)*“.
47. Podle § 2 odst. 2 písm. f) zákona o komorách „*Komory jsou oprávněny uplatňovat disciplinární pravomoc v rozsahu stanoveném tímto zákonem*“.

pokračování

48. Podle § 3 odst. 3 zákona o komorách „*Absolvent vysokoškolského studia v oboru farmacie, který vykonává své povolání v zařízení poskytujícím lékárenskou péči na území České republiky, musí být členem České lékárnické komory*“.
49. Podle § 9 odst. 2 písm. a) zákona o komorách „*Každý člen komory má povinnost vykonávat své povolání odborně, v souladu s jeho etikou a způsobem stanoveným zákony*“.
50. Podle § 9 odst. 2 písm. b) zákona o komorách „*Každý člen komory má povinnost dodržovat organizační, jednací, volební a disciplinární řád komory*“.
51. Podle § 18 odst. 1 zákona o komorách „*Čestná rada komory vykonává disciplinární pravomoc vůči všem členům komory*“.
52. Podle § 18 odst. 3 a), b) a c) zákona o komorách „*Čestná rada komory může uložit za závažné porušení povinností člena komory uvedených v § 9 odst. 2 písm. a) zákona jako disciplinární opatření pokutu od 3000 do 30 000 Kč, podmíněné vyloučením z komory, vyloučení z komory*“.
53. Podle § 7 odst. 1 písm. a) Organizačního řádu ČLnK „*Každý člen komory má povinnost vykonávat své povolání odborně, v souladu s jeho etikou a způsobem stanoveným zákony*“.
54. Podle bodu 12) Etického kodexu ČLnK „*Povinností lékárníka je znát a dodržovat předpisy pro výkon tohoto povolání včetně vnitřních stanoviských předpisů Komory*“.
55. Podle § 1 odst. 2 Disciplinárního řádu ČLnK „*Veškerá porušení povinností člena České lékárnické komory (dále jen komora), stanovených zákonem č. 220/1991 Sb., právními předpisy upravujícími podmínky pro výkon lékárnického povolání a příslušnými předpisy komory, včetně chování poškozujícího dobrou pověst a vážnost lékárnického stavu, jsou považována za disciplinární delikty, pro které se vede disciplinární řízení podle tohoto řádu*“.

VII. Podmínky řízení

56. Soud se v první řadě zabýval otázkou, zda jsou splněny podmínky pro to, aby žalobu věcně projednal. Postup soudu při přezkoumávání rozhodnutí správních orgánů, kterými je rozhodováno o veřejných subjektivních právech fyzických či právnických osob, tím rozhodnutím o postihu za disciplinární delikt nepochybně je a je upraven soudním řádem správním.
57. Podle § 5 s. ř. s. nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, lze se ve správním soudnictví domáhat ochrany práv jen na návrh a po vyčerpání řádných opravných prostředků, připouští-li to zvláštní zákon. Žalobou napadené rozhodnutí, které vydala čestná rada lékárnické komory podle § 18 zákona o komorách je rozhodnutí, které bylo vydáno v prvním a posledním stupni. Otázka opravných prostředků proti rozhodnutí čestné rady je upravena v ustanovení § 18 odst. 4 a 5 zákona o komorách, podle něhož lze proti rozhodnutí čestné rady komory o uložení disciplinárního opatření podat opravný prostředek, o kterém rozhoduje soud. Je tedy zřejmé, že v rámci řízení před správními orgány řádný opravný prostředek není přípustný. Protože není stanoveno jinak, bylo možno podat žalobu přímo proti prvostupňovému rozhodnutí.
58. Lze poznamenat, že zákon o komorách nereagoval na právní úpravu správního soudnictví, která byla provedena soudním řádem správním a zákonem č. 151/2002 Sb., kterým se mění některé právní předpisy v souvislosti s přijetím soudního řádu správního a to ani v poučení napadeného rozhodnutí, když uvádí, že „*Proti tomuto rozhodnutí lze podat k Městskému soudu v Praze žalobu podle části 3 hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního*

pokračování

řádu správního, do 30 dnů od jeho doručení. Žaloba má odkladný účinek.“. V poučení je sice odkaz na soudní řád správní, současně však je uvedeno, že žalobou lze do 30 dnů od doručení rozhodnutí s tím, že žaloba má odkladný účinek. Podle § 72 odst. 1 s. ř. s. lze podat žalobu ve lhůtě dvou měsíců ode dne doručení rozhodnutí, podle § 73 odst. 1 s. ř. s. podání žaloby nemá odkladný účinek, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak. V tomto směru je tedy poučení, které je uvedeno v napadeném rozhodnutí, nesprávné. Při posuzování včasnosti podané žaloby vycházel soud z ustanovení § 72 odst. 1 s. ř. s., žaloba byla podána v zákonem stanovené lhůtě. Z ustanovení § 73 odst. 1 s. ř. s. vyplývá, že podání žaloby v této věci nemá odkladný účinek, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak. V daném případě soudní řád správní ani zvláštní zákon jinak nestanoví, proto podání žaloby nemá odkladný účinek. K tomu, aby žaloba měla odkladný účinek, by bylo potřeba jednak toho, aby žalobce o přiznání odkladného účinku podané žalobě požádal, jednak by o tomto návrhu musel soud kladně rozhodnout. Pokud se to tak nestalo, žádná žaloba odkladný účinek, není-li výslovně zákonem stanoveno jinak, nemá.

59. Městský soud v Praze dovodil, že podmínky řízení byly v dané věci splněny.

VIII. Posouzení důvodnosti žaloby

60. V logice uspořádání žalobních bodů přistoupil soud nejprve k posouzení důvodnosti žalobní námitky, již žalobkyně poukazovala na to, že závěr žalované o vině skutkem identifikovaným ve výroku napadeného rozhodnutí nemá oporu v provedeném dokazování, když v řízení nebyly provedeny prakticky žádné důkazy a ty, které provedeny byly, vinu žalobkyně nijak neprokazují, resp. jsou pro její prokázání zcela nedostatečné. Žalobkyně v tomto směru namítala, že žalovaná založila svůj závěr o vině žalobkyně toliko na skutečnostech uvedených v chybně vyplněné přihlášce zaměstnankyně k členství do ČLnK. S uvedeným okruhem námitek pak úzce souvisely námitky poukazující na porušení pravidel vyplývajících ze zásady presumpce neviny, zásady zákazu sebeobviňování a zásady, dle níž je v tomto typu řízení třeba v případě pochybností o vině postupovat ve prospěch disciplinárně obviněného.
61. Soud předesílá, že samotná disciplinární pravomoc žalované ukládat disciplinární opatření za spáchání disciplinárních deliktů je legálně zakotvena v ustanovení § 2 odst. 1 písm. a) a § 2 odst. 2 písm. f) zákona o komorách, a dále v oprávnění žalované vydávat disciplinární řád (§ 15 odst. 2 téhož zákona). Podle ustanovení § 9 odst. 2 písm. a), b) téhož zákona má každý člen ČLnK povinnost vykonávat své povolání odborně, v souladu s jeho etikou a způsobem stanoveným zákony a dodržovat organizační, jednací, volební a disciplinární řád komory. Zároveň i ustanovení bodu 12 Etického kodexu žalované ukládá lékárníkovi povinnost znát a dodržovat předpisy pro výkon tohoto povolání včetně vnitřních stavovských předpisů Komory. Ustanovení § 1 odst. 2 disciplinárního řádu žalované pak vymezuje definici disciplinárního deliktu pro účely disciplinárního řízení před příslušnými orgány žalované, podle níž se za disciplinární delikt považují „*veškerá porušení povinností člena České lékárnické komory (dále jen komora), stanovených zákonem č. 220/1991 Sb., právními předpisy upravujícími podmínky pro výkon lékárnického povolání a příslušnými předpisy komory, včetně chování poškozujícího dobrou pověst a vážnost lékárnického stavu*“. Žalovaná je tedy jako samosprávná profesní korporace oprávněna stanovovat etické standardy výkonu farmaceutického povolání a kontrolovat dodržování těchto standardů, jakož i případná porušení etických či právních pravidel pro výkon tohoto povolání sankcionovat v disciplinárním řízení jako disciplinární delikty, přičemž disciplinárním deliktem může být jakékoliv porušení normy stanovené právním či vnitřním předpisem

pokračování

upravujícím výkon lékárnického povolání (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2011, čj. 6Ads 121/2011 – 89).

62. Správní soudy ustáleně judikují, že delikty členů profesních komor jsou specifickou skupinou veřejných disciplinárních deliktů. Vůči speciálním ustanovením o řízení o nich obsažených na zákonné i podzákonné úrovni se až na výjimky subsidiárně uplatní zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*správní řád*“). Podrobnosti o disciplinárním řízení stanoví typicky statutární předpisy komor (např. kárné řády); viz k tomu např. Mates, P. a kol. *Základy správního práva trestního*. 5. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 133. Mezi delikty členů profesních komor patří např. delikty lékaře, stomatologa, lékárníka, veterinárního lékaře, disciplinární provinění notáře, autorizovaného architekta, autorizovaného inženýra a autorizovaného technika, disciplinární provinění daňového poradce, kárné provinění advokáta, disciplinární provinění patentového zástupce, delikt statutárního auditora (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2014, čj. 3Ads 106/2013 - 29, publikovaný pod č. 3120/2014 ve Sbírce NSS).
63. Jakkoli nelze dle názoru vyjádřeného v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2011, čj. 6Ads 126/2011 - 124, na předmětné řízení bez dalšího aplikovat záruky trestního procesu ve smyslu čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je bez ohledu na případné posouzení (ne)naplnění tzv. Engelových kritérií vyslovených v judikatuře Evropského soudu pro lidská práva (srov. rozhodnutí ve věci *Engel a ostatní proti Nizozemí* ze dne 8. 6. 1976, stížnosti č. 5100/71, 5101/71, 5102/71, 5354/72, 5370/72, dále srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 1. 2006, čj. 4As 2/2005 - 62, publikovaný pod č. 847/2006 Sb. NSS), zjevné, že i v tomto typu řízení je třeba zajistit přinejmenším naplnění klíčových pravidel dokazování v řízení vedeném orgánem veřejné moci, v němž má být adresát veřejné moci uložena povinnost.
64. Nelze tedy rozumně pochybovat o tom, že žalovaná je v tomto typu řízení bez ohledu na posouzení naplnění předpokladů pro závěr o jejím případném trestním charakteru povinna respektovat pravidla vyplývající ze zásady materiální pravdy ve smyslu § 3 správního řádu a volného hodnocení důkazů dle § 50 odst. 4 správního řádu, přičemž je v souladu s § 50 odst. 3 správního řádu povinna zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu a i bez návrhu je povinna zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch disciplinárně obviněného.
65. Soud připomíná, že hodnocení důkazů je věcí správního orgánu a je ovládáno zásadou volného hodnocení důkazů. Podle § 50 odst. 4 správního řádu, správní orgán hodnotí podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci. Úkolem správního orgánu je i v tomto specifickém typu správního řízení zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a na základě takto zjištěného skutkového stavu dospět k závěru, zda byl určitý disciplinární delikt spáchán. Ke správnému a úplnému zjištění skutkového stavu správní orgán shromažďuje důkazy, které pak při rozhodování o tom, zda bude disciplinárně obviněný uznán vinným, hodnotí podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy ve vzájemné souvislosti.
66. Hodnocení důkazů je myšlenková činnost správního orgánu, kterou je provedeným důkazům prisuzována hodnota závažnosti pro rozhodnutí, hodnota zákonnosti a hodnota pravdivosti. Při hodnocení důkazů z hlediska jejich závažnosti správní orgán určuje, jaký

pokračování

význam mají jednotlivé důkazy pro jeho rozhodnutí a zda je lze v dané situaci použít (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2005, čj. 1Afs 63/2004 - 66).

67. Úlohou správního soudu při soudním přezkumu rozhodnutí o disciplinárním deliktu je pak posoudit, zda správní orgán provedl dokazování v potřebném rozsahu, tedy zda si opatřil dostatečné podklady pro rozhodnutí tak, aby mohl řádně usuzovat na skutkové i právní otázky, které pro své rozhodnutí potřebuje zodpovědět. Správní soudy posuzují mimo jiné i to, zda důkazy před správním orgánem byly provedeny v souladu se zákonem, nebo zda závěry, k nimž správní orgán dospěl, a které vyjádřil v důvodech svého rozhodnutí, mají v provedených důkazech logickou oporu. Úkolem soudního přezkumu rozhodnutí o disciplinárním deliktu je tak posoudit, zda právní závěr, který z rozhodnutí vychází, má postačující oporu ve zjištěném skutkovém stavu, tedy ve výsledku provedeného dokazování.
68. Městský soud v Praze v reakci na uvedené námitky v souladu s výše rekapitulovanými východisky posuzoval, zda žalovaná v řízení o disciplinárním deliktu opatřila takovou sadu důkazů, která po provedeném zhodnocení s ohledem na povahu věci sama o sobě s dostatečnou přesvědčivostí vedla k závěru, že se žalobkyně disciplinárního deliktu dopustila, s tím, že zároveň neexistují žádné rozumné důvody k pochybám o věrohodnosti a úplnosti skutkových zjištění pro posouzení viny žalobkyně. Po prostudování obsahu správního spisu přitom uzavřel, že žalovaná těmto požadavkům dostala, přičemž skutkový stav, který vzala žalovaná za základ napadeného rozhodnutí, má dostatečnou oporu ve správním spisu.
69. Soud v tomto ohledu připomíná, že řízení o správní žalobě proti rozhodnutí je ovládáno zásadou dispoziční (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), soud zásadně neprovádí důkazy nad rámec těch navržených stranami řízení. Povinnost označit a navrhnout důkazy k prokázání svých tvrzení (tzv. důkazní povinnost) upravená v ustanovení § 120 zákona č. 99/1963 Sb., občanském soudním řádu – o. s. ř. - náleží k základním procesním povinnostem účastníků a logicky navazuje na povinnost tvrdit rozhodné skutečnosti pro posouzení věci. Tato povinnost odpovídá rovněž dispoziční zásadě, na níž je soudní řízení správní založeno (zahájení řízení na návrh). Proto je v první řadě na navrhovateli (resp. žalobci), aby soudu vymezil okruh důkazů, které by soud měl za účelem zjištění skutkového stavu provést. Návrh na provedení důkazu musí být nejen dostatečně konkrétní, ale také musí být jednoznačně a srozumitelně spojen se spornou skutečností, k jejímuž objasnění by měl navrhovaný důkaz přispět (důkazní relevance, důkazní hodnota). Navrhování důkazů tedy v zásadě není považováno za rozšíření žaloby o další žalobní body (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2007, č. j. 4Azs 176/2006 - 84, publikovaný pod č. 1834/2009 Sb. NSS), vztahují-li se navržené důkazy k tomu, co již účastník tvrdil ve svém návrhu (resp. žalobě).
70. Totéž platí i v řízení před správním orgánem. Podle § 52 správního řádu „Účastníci jsou povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení. Správní orgán není návrhy účastníků vázán, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci.“ Bylo tedy na žalobkyni, aby předložila veškeré relevantní důkazy na podporu svých tvrzení již před správním orgánem. Žalobkyně v žalobě konkrétně namítla, že žalovaná nevyslechla zaměstnankyni, odborného zástupce provozovatele předmětné lékárny či další osoby podílející se na provozu předmětné lékárny. Nicméně žalobkyně takové důkazy před správním orgánem nenavrhla a rovněž se ani disciplinárního jednání nezúčastnila. Kdyby tak učinila, mohla

pokračování

podat vysvětlení a případně předložit další relevantní důkazy na podporu svých tvrzení již v řízení před žalovanou, což však neučinila a zůstala v tomto směru nečinná.

71. Zdejšímu soudu byly předloženy jako důkazy pouze pracovní smlouva ze dne 19. 5. 2020, informace o právech a povinnostech vyplývajících z pracovního poměru ze dne 19. 5. 2020 a dodatek k pracovní smlouvě ze dne 31. 7. 2020. Na základě takto předložených důkazů musí soud přisvědčit žalované, když zejména z předložené pracovní smlouvy nikterak nevyplývá, že by v označení pracovní pozice „*Administrativní pracovní – LA*“ zkratka „*LA*“ označovala něco jiného než lékárník asistent.
72. Žalobkyně sice v bodě 22 a 23 žaloby uvedla, že jelikož pracovní smlouva a dodatek byly uzavřeny jen mezi zaměstnavatelem a zaměstnankyní, nemohla předložit vnitřní předpisy zaměstnavatele, které v souladu s článkem I. odst. 1 pracovní smlouvy blíže identifikují pracovní náplň pozice „*Administrativní pracovník – LA*“. Žalobkyně nicméně dále sdělila, že na základě komunikace se zaměstnavatelem má dané označení pracovní pozice indikovat dočasnost této pozice, kdy zaměstnanec až do doby přijetí za člena ČLnK a do doby nutného zaškolení vykonává práci administrativního pracovníka, která se posléze dodatkem transformuje na práci lékárníka. Soud nemohl na tuto argumentaci přistoupit, jelikož není nikterak podložena, a to alespoň předložením výše zmíněné komunikace mezi žalobkyní a zaměstnancem. Dále pak žalobkyně nepředložila žádné jiné konkrétní a smysluplné vysvětlení označení zkratky „*LA*“.
73. Bylo tedy na žalobkyni, aby při vědomí významu dispoziční zásady a důkazní povinnosti ovládající tento typ soudního řízení nejenom tvrdila, ale i dokládala relevantní důkazy, pro které by případně bylo možné přisvědčit jejímu tvrzení o dočasnosti dané pozice, tedy že zkratka „*LA*“ neoznačuje lékárníka asistenta. Žalobkyně však uvedenému požadavku nedostála a pouhá argumentace odkazující k dočasnosti dané pozice ještě sama o sobě není způsobilá vyústit v závěr o tom, že daná zaměstnankyně vykonávala pouze administrativní činnost.
74. Jediným důkazem svědčícím ve prospěch žalobkyně je dodatek ke smlouvě, kterým dochází ke změně pracovní pozice z „*Administrativní pracovní – LA*“ na „*Lékařník/lékařnice asistent/ka*“. Nicméně podle názoru soudu ani tento důkaz není dostačujícím ve světle ostatních důkazů svědčících v neprospěch žalobkyně a nevede k závěru o nezákonnosti napadeného rozhodnutí. Konkrétně - jak bylo již výše uvedeno - není nikterak vysvětlena zkratka „*LA*“ uvedená v pracovní smlouvě a zaměstnankyně v přihlášce k členství do ČLnK uvedla jako datum vzniku pracovního poměru na pozici „*lékařník asistent*“ datum 1. 6. 2020 a nikoli datum 1. 8. 2020. Je jen těžko uvěřitelné, že by zaměstnankyně pochybila při vyplňování přihlášky a zároveň by uvedená zkratka „*LA*“ neoznačovala pozici lékárníka asistenta.
75. Žalobkyně sice navrhla jako další důkazy čestné prohlášení případně výslech zaměstnankyně, čestné prohlášení případně výslech odborného zástupce, anebo čestné prohlášení případně výslech pověřeného farmaceuta, a dále výpis z Centrálního úložiště elektronických receptů. Nicméně soudu nebyla ani tato čestná prohlášení předložena. Bylo na žalobkyni, a z podané žaloby není zřejmé, že by jí v tom bránila konkrétní překážka, aby při vědomí dispoziční zásady předložila alespoň tato prohlášení, na základě kterých by soud následně mohl posoudit případnou potřebu či dokonce nutnost provedení svědeckého výslechu uvedených osob.

pokračování

76. Lze přisvědčit žalobkyni, že napadené rozhodnutí je rozhodnutím, které bylo vydáno v oblasti správního trestání, kde je kladen zvýšený požadavek na to, aby porušení právní povinnosti bylo jednoznačně prokázáno. Zároveň je však nutné upozornit, že bylo na žalobkyni, aby se v rámci své procesní obrany prokazatelně vypořádala s důkazy opatřenými a předloženými žalovanou. K tomu v průběhu disciplinárního řízení nedošlo.
77. Žalobkyně ve své další žalobní námitce uvedla, že jí přičítaný skutek není disciplinárním deliktem, tedy že je zde absence porušení zákonného ustanovení podle § 9 odst. 2 písm. a) zákona o komorách, podle kterého platí, že každý člen komory má povinnost vykonávat své povolání odborně, v souladu s jeho etikou a způsobem stanoveným zákonem, jakož i porušení § 7 odst. 1 písm. a) Organizačního řádu a bodu 12 Etického kodexu.
78. Žalobkyně namítá, že vedoucí lékárník je odpovědný jen za to, že zacházení s léčivem v lékárně odpovídá zákonu o léčivech podle ustanovení § 79 odst. 6 zákona o léčivech: *„Poskytovatel lékárenských zdravotních služeb musí mít pro každou lékárnou ustanovenou nejméně 1 osobu se specializovanou způsobilostí farmaceuta (dále jen „vedoucí lékárník“) odpovědnou za to, že zacházení s léčivem v lékárně odpovídá tomuto zákonu. Vedoucím lékárníkem může být poskytovatel lékárenských zdravotních služeb, pokud splňuje kvalifikační požadavky podle věty první. V lékárně po dobu jejího provozu musí být vždy přítomen vedoucí lékárník nebo jím pověřený farmaceut. Stejná osoba může být ustanovena vedoucím lékárníkem jen pro jednu lékárnou.“* Ačkoliv žádný právní předpis nikde nestanoví taxativní výčet povinností vedoucího lékárníka, jistě je nelze účelově zúžit pouze na odpovědnost na zacházení s léčivem v lékárně, jak činí žalobkyně v podané žalobě.
79. Žalobkyně dále tvrdí, že pokud by zaměstnankyně vydávala léčiva, musela by mít přístupové údaje k centrálnímu úložišti elektronických receptů. Z absence tohoto oprávnění pak dovodila, že zaměstnankyně nemohla vydávat v předmětné lékárně léčiva a tedy nemohla vykonávat práci odpovídající pracovnímu zařazení lékárníka. Jak již vyložil soud výše - a v této otázce lze přisvědčit i žalované - vydávání léčiv je pouze jedním z pracovních činností v rámci lékárny, pro kterou je nutné mít kvalifikaci lékárníka. Argumentace žalobkyně proto nemůže z tohoto úhlu pohledu obstát a vést k závěru o nezákonnosti napadeného rozhodnutí.
80. Dále žalobkyně uvedla, že jako vedoucí lékárnice není osobou shodnou s osobou zaměstnavatele, tudíž neuzavřela se zaměstnankyní předmětnou pracovní smlouvu, tedy ani nemá možnost žádným způsobem přimět osobu mající vykonávat funkci lékárníka, aby se zaregistrovala do ČLnK. Městský soud v Praze souhlasí s žalobkyní, že tuto pravomoc skutečně nemá, ale jako vedoucí lékárník má povinnost odborně vést lékárnou, znát a zajistit dodržování příslušných právních a stavovských předpisů, zejména pokud ustanovení § 3 odst. 3 zákona o komorách stanoví *„Absolvent vysokoškolského studia v oboru farmacie, který vykonává své povolání v zařízení poskytujícím lékárenskou péči na území České republiky, musí být členem České lékárnické komory.“* Žalobkyně tak mohla vznést dotaz na členství žalobkyně v ČLnK, případně upozornit zaměstnavatele, že zaměstnankyně není členem ČLnK. Nic z toho však žalobkyně neučinila.
81. Je tedy nepochybné, že vedoucí lékárník je v lékárně hlavní osobou zodpovídající za dodržování právních a stavovských předpisů všemi lékárníky a tedy odpovídá za řádný provoz dané lékárny. Jak bylo výše uvedeno, je zakázán výkon činnosti farmaceuta osobám nezapsaným v ČLnK. Je také nájisto prokázáno, že zaměstnankyně Mgr. V. B.

pokračování

nebyla zapsána jako členka ČLnK k datu 1. 6. 2020, které sama uvedla na přihlášce. Tato objektivní skutečnost v řízení nebyla žádným způsobem vyvrácena.

82. Žalobkyně dále uvedla, že odpovědnost vedoucího lékárníka podle zákona o léčivech, ale ani podle zákona o komorách, není odpovědností objektivní. Provedené dokazování, ale ani tvrzení žalované, však neprokázaly žádné konkrétní skutečnosti, z nichž by bylo možné poukázat a dovodit zavinění žalobkyně, a to alespoň ve formě nevědomé nedbalosti.
83. K uvedené námitce je třeba uvést, že jelikož zákon o komorách neupravuje druh zaviněného jednání, postupuje se analogicky podle zákona o přestupcích, který jednání rozlišuje na jednání nedbalostní a úmyslné. Podle § 15 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (zákon o přestupcích), ve znění pozdějších předpisů, platí, že *„k odpovědnosti fyzické osoby za přestupek se vyžaduje zavinění. Postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění.“*
84. Každý provozovatel lékárny (lékárník i nelékárník) má povinnost mít ustanovenou nejméně jednu osobu se vzděláním v akreditovaném zdravotnickém magisterském studijním programu farmacie a se specializovanou způsobilostí (atestace). Tato osoba se označuje jako *vedoucí lékárník*. Vedoucí lékárník je osobou ustanovenou poskytovatelem lékárenské péče pouze pro jednu konkrétní lékárnou a musí být držitelem Osvědčení pro výkon funkce vedoucího lékárníka.
85. V lékárně musí být vedoucí lékárník přítomen nepřetržitě. Pro případ jeho nepřítomnosti je povinností lékárny mít ustanoveného zástupce vedoucího lékárníka. Zástupce nemusí mít specializovanou způsobilost, postačuje mu odborná způsobilost (magisterský titul na farmaceutické fakultě).
86. Lékárník s funkcí *odborného zástupce* představuje v lékárně toho, kdo zastupuje poskytovatele zdravotních služeb lékárenské péče v případě, že sám poskytovatel není nositelem odborné způsobilosti (tzn. nemá farmaceutické vzdělání). Tato povinnost je zakotvena v zákoně o zdravotnických službách. Odborný zástupce musí splňovat podmínku odborné způsobilosti podle zákona č. 95/2004 Sb. a být držitelem Osvědčení pro výkon funkce odborného zástupce.
87. Odborný zástupce nemusí být v lékárně fyzicky přítomen, avšak musí zajistit poskytování zdravotních služeb v souladu s právními předpisy. Jeden poskytovatel může zaměstnávat jednoho i více odborných zástupců, a to bez ohledu na počet vlastněných lékáren. Jeden lékárník nemůže vykonávat funkci odborného zástupce pro více než dva poskytovatele.
88. Na základě výše uvedeného je tak nepochybné, že odpovědnost vedoucího lékárníka je dána, když postačí zavinění z nedbalosti ve smyslu ustanovení § 15 odst. 1 zákona o přestupcích, a dopadá jak na vedoucího lékárníka, tak na odborného zástupce, a to podle konkrétní skutkové situace v dané lékárně. Současně soud může posuzovat pouze daný případ a odpovědnost vedoucího lékárníka, nikoli odpovědnost odborného zástupce, jehož spor je také veden u zdejšího soudu.
89. Žalobkyně ve své poslední žalobní námitce přednesla skutečnost, že v napadeném rozhodnutí bylo vysloveno, že po zaplacení uložené pokuty bude považována za profesně bezúhonného. V případě, že tak neučiní, bude důsledkem uznání žalobkyně vinnou z disciplinárního deliktu i dvouletá ztráta způsobilosti k vykonávání těch lékárnických pozic, u nichž Licenční řád ČLnK vyžaduje bezúhonnost. Podle názoru žalobkyně je

pokračování

úprava profesní bezúhonnosti v rozporu s článkem 26 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Soud tento názor žalobkyně nesdílí, byť jí lze přisvědčit v názoru, že toto omezení může být ve svém důsledku pro žalobkyni závažnější následek z hlediska dalšího výkonu povolání, nicméně žalobkyně si měla a mohla být vědoma důsledků svého jednání a nést následek protiprávního jednání je nepochybně jedním ze základních smyslů disciplinárního řízení.

90. Podle § 3 odst. 1 písm. c) Licenčního řádu ČLnK je jednou z podmínek pro výkon funkce vedoucí lékárník, kterou v době vydání napadeného rozhodnutí vykonávala žalobkyně, mimo jiné „*profesní bezúhonnost záležející v tom, že farmaceut jako člen komory (dále jen „lékárník“) nebyl v předchozích dvou letech disciplinárně potrestán pro závažné porušení povinnosti, nebo lékárník řádně uhradil pokutu, která mu byla v předchozích dvou letech za závažné porušení povinnosti uložena, a čestná rada v rozhodnutí vyslovila, že uhrazením pokuty bude lékárník považován za bezúhonného*“. Na toto ustanovení navazuje § 20 věta třetí Disciplinárního řádu ČLnK: „*Pokud disciplinárně obviněný porušení povinnosti lituje, projevuje účinnou snahu po nápravě a vzhledem k povaze spáchaného disciplinárního provinění a k dosavadní praxi disciplinárně obviněného jako lékárníka lze důvodně očekávat, že výkonem uloženého disciplinárního opatření bude dosaženo nápravy disciplinárně odsouzeného, a bude možné jej nadále považovat za bezúhonného ve smyslu § 3 odst. 1 písm. c) Licenčního řádu České lékařské komory, Čestná rada může v rozhodnutí ukládajícím disciplinární opatření pokutu za závažné porušení povinnosti vyslovit, že včasným uhrazením pokuty bude disciplinárně odsouzený považován za bezúhonného.*“
91. Uvedená ustanovení vnitřních předpisů žalované jsou v praxi aplikována tak, že pokud čestná rada vysloví, že se obviněný po zaplacení pokuty bude považovat za profesně bezúhonného, jedná se o součást výroku jejího rozhodnutí. Dospěje-li však čestná rada k závěru, že podmínky pro vyslovení profesní bezúhonnosti nejsou splněny, do výroku svého rozhodnutí tuto skutečnost nijak nepromítne. V nyní projednávané věci čestná rada v odůvodnění svého rozhodnutí uvedla, z jakých důvodů vyslovila, že žalobkyně bude zaplacením pokuty považován za bezúhonného. Městský soud konstatuje, že i řešení této dílčí otázky je obsaženo ve výroku napadeného rozhodnutí a je zcela v souladu se zákonem.
92. Jak uvedl Nejvyšší správní soud, základním smyslem a účelem zdravotnických profesních komor je zajištění potřebné odborné úrovně služeb, které lékaři, stomatologové a lékárníci svým zákazníkům poskytují. Vzhledem k tomu, že se jedná o služby sofistikované, u nichž není pro běžného zákazníka ani pro třetí osobu, jež nemá potřebné odborné znalosti, jednoduché posoudit jejich odbornou kvalitu a to, zda byly poskytnuty patřičným způsobem a v patřičném rozsahu, a o služby, jež úzce souvisejí se zachováním života a zdraví lidí, shledal zákonodárce, že dohled nad odbornou úrovní a etikou poskytování těchto služeb mají v určité míře vedle orgánů státní správy provádět i veřejnoprávní samosprávné profesní korporace (viz rozsudek NSS ze dne 12. 5. 2005, č. j. 2As 9/2005 - 84). Rozhodl-li se zákonodárce pro vytvoření profesních komor jako veřejné samosprávné profesní korporace, je na místě, aby komory měly pravomoc dohlížet na odbornost svých členů a za tím účelem, aby vydávaly mimo jiné licenční řád, který zpřesňuje postup při vydávání osvědčení.
93. Z citovaného rozhodnutí NSS rovněž vyplývá, že profesní komory zastřešují odbornost svých členů a v rámci zákonného zmocnění jsou oprávněny blíže specifikovat podmínky týkající se odbornosti svých členů v organizačním řádu, na základě kterého je podle jeho

pokračování

ustanovení § 2 odst. 2 písm. b) vydáván licenční řád. Výše citovaná judikatura dovodila, že členové profesních komor jsou vázáni nejen zákonem, ale také organizačním řádem a jinými řády, které jsou vydávány na základě organizačního řádu. Městský soud v Praze k tomu podotýká, že v jednotlivých řádech mohou profesní komory pouze upřesňovat podmínky týkající se odbornosti jejich jednotlivých členů, profesní komory nemohou nad rámec zákona stanovit podmínky, které se netýkají odbornosti členů. Pokud by profesní komory nemohly stanovovat některé povinnosti týkající se odbornosti ve svých řádech, postrádal by jakýkoli smysl tvoření jednotlivých řádů a tím i vznik jednotlivých komor.

94. V rozsudku ze dne 22. 11. 2011 č. j. 6Ads 126/2011 – 124, NSS dále považuje za stěžejní pro posouzení jednání žalobkyně výklad ustanovení § 1 odst. 2 Licenčního řádu ČLnK. Smyslem tohoto ustanovení Licenčního řádu v návaznosti na zákon o péči v nestátních zařízeních je zajistit, aby služby v lékárnách poskytovaly subjekty, které kromě předpokladů podle zákona o péči v nestátních zařízeních, včetně zajištění materiálního a technického zabezpečení, disponují příslušným vzděláním v oblasti farmacie podle zákona o ČLnK a stavovských předpisů, jež budou svým vzděláním, morálními a charakterními vlastnostmi garanty toho, že provozovna bude fungovat řádně v souladu s právními předpisy a *lege artis*. Nejvyšší správní soud tu připomíná, že v lékárnictví jde o poskytování služeb v přímé návaznosti na ochranu zdraví a života obyvatel, přičemž tyto hodnoty musí orgány veřejné moci chránit především. Požadavek na získání osvědčení podle Licenčního řádu proto nevytváří jen "*další formální překážku*", ale představuje prosazení zájmu na tom, aby v nestátním zdravotnickém zařízení působila odpovědná osoba, jež bude činnost takového zařízení týkající se poskytování zdravotní péče řídit a za ni i odpovídat.
95. Na základě výše uvedeného dospěl městský soud k závěru, že bylo na žalobkyni, aby jako vedoucí lékárník dohlížela na dodržování právních a stavovských předpisů v souvislosti s provozem lékárny a tedy nepřipustila výkon povolání lékárník asistent zaměstnankyni v době od 1. 6. 2020 do 21. 7. 2020 v předmětné lékárně, aniž by zaměstnankyně byla členem ČLnK.

IX. Závěr a náklady řízení

96. Ze všech výše uvedených důvodů soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
97. O nákladech řízení soud rozhodl podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož žalobkyně, vzhledem k tomu, že nebyla ve věci úspěšná, nemá právo na náhradu účelně vynaložených nákladů v řízení. Ve sporu úspěšné žalované, které by právo na náhradu účelně vynaložených nákladů podle výsledku řízení náleželo, žádné náklady řízení - nad rámec běžného výkonu úředních činností - nevznikly, soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

pokračování

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz

V Praze dne 26. listopadu 2021

Mgr. Marek Bedřich
předseda senátu